

**Programma van Toetsing
en Afsluiting (PTA)**

**Kaderberoepsgerichte leerweg
Economie en Ondernemen**

klas 4

2021-2022

VOORWOORD

Beste examenkandidaten,

In het document dat je nu in handen hebt, is onder andere het programma van toetsing en afsluiting opgenomen. Kortweg noemen we dit het PTA. Hierin staat alles over de schoolexamens en het eindexamen in de vierde klas: wat je moet maken, leren en doen. De schoolexamens zijn begonnen in klas 3 en gaan nu door in klas 4. Daarna volgt het eindexamen. Alle cijfers uit het **examendossier** die je in klas 3 en klas 4 haalt bepalen of je het diploma krijgt aan het eind van klas 4. Wat je moet leren voor de schoolexamens bij de diverse vakken kun je lezen in dit boekje. Let op dat je bij het juiste vak kijkt. Je mentor zal met je bespreken welke vakken jij nodig hebt. Je kunt dat trouwens zelf ook zien op je eigen lesrooster. Aan het begin van dit boekje staat informatie over de afkortingen en begrippen die in dit boekje voorkomen. Er staat ook een samenvatting in van de belangrijkste gegevens uit het examenreglement. Het is belangrijk dat je alles eens rustig doorleest. Als je vragen hebt, of je ouders, dan kan je altijd om uitleg vragen aan de secretaris van het eindexamen.

Directie en docenten van het Vakcollege Rijnmond wensen je veel succes!

N.B. Dit boekje geldt voor het schooljaar 2021-2022

BEGRIPPENLIJST

SCHOOLEXAMEN

Het schoolexamen is begonnen in klas 3 met 3 schoolexamens.

Het 4^e leerjaar worden er 2 schoolexamens afgenomen. Tijdens de schoolexamens worden je kennis en je vaardigheden beoordeeld. Dit kan gebeuren bijvoorbeeld door middel van een repetitie, door een praktijkopdracht uit te voeren of door een presentatie te houden.

Aan het eind van elke SE periode krijg je een rapport met de gemiddelde cijfers voor elke vak. Daarnaast krijg je een herkansingsformulier die je voor een bepaalde tijd moet inleveren en een digitale uitnodiging voor de spreekavond, deze vindt plaats na periode 1, 2 en 4.

CENTRAAL EXAMEN (CE)

Dit examen is landelijk en vindt plaats aan het eind van de 4e klas.

CIJFERS

Alle beoordelingen worden uitgedrukt in een cijfer met één cijfer achter de komma. Pas op de eindlijst die na afloop van het eindexamen wordt gemaakt, worden de cijfers op hele getallen afgerond.

Bij een aantal vakken wordt het cijfer "vertaald" in een letter. Dit gebeurt bij de vakken handelingsopdracht, kunstvakken 1 en lichamelijke oefening. Let op: de beoordeling moet voldoende of goed zijn. De omzetting gebeurt als volgt: 5,4 en lager is onvoldoende 5,5 tot en met 7,4 is voldoende 7,5 en hoger is goed.

DIGITAAL EINDEEXAMEN

De examenvakken, behalve het beroepsgerichte programma en de vakken maatschappijleer, kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding, worden afgesloten met een digitaal eindexamen.

HERKANSINGEN

Na een schoolexamenperiode heb je recht op een herkansing voor 1 vak dat in het schoolexamen getoetst is. Je moet vóór een vastgestelde datum aan de secretaris van het eindexamen schriftelijk meedelen of je wilt herkansen. Het rooster waarop staat wanneer en in welk lokaal de herkansing plaatsvindt, wordt tijdig opgehangen bij de conciërge en op het bord bij kamer D18. Je mag dan het SE-cijfer proberen te verbeteren. Als dat niet lukt, blijft het hoogste cijfer gewoon staan. Herkansen is niet verplicht, maar als je je aanmeldt voor een herkansing, ben je wel verplicht de herkansing te maken. Doe je dat zonder een geldige reden niet, dan vervalt in de eerstvolgende periode het recht om aan de herkansing deel te nemen. Deelnemen aan een herkansing zonder je daar goed op voor te bereiden, heeft weinig zin. Tijd vrij maken voor het leren voor een herkansing is noodzakelijk. De centrale examens kennen ook herkansingen. Elke kandidaat heeft het recht om 1 vak te herkansen. Let op: dit geldt ook voor kandidaten die al geslaagd zijn, dit in verband met een betere doorstroommogelijkheid naar het MBO. Ook voor het CSPE bestaat een herkansing. Kandidaten die in leerjaar 3 geen gebruik hebben kunnen maken van een herkansingsmogelijkheid zullen in leerjaar 4 het gehele CSPE moeten doorlopen. Daartoe dienen zij zich te melden bij de secretaris van de examencommissie.

SOORTEN TOETSEN

We kennen de volgende soorten toetsen:

1. schriftelijke toetsen (S)
2. mondelinge toetsen (M)
3. praktische opdrachten (PO)
4. handelingsopdrachten (HO)
5. digitale toetsen (D)

Schriftelijke toetsen (S)

Een aantal schriftelijke vragen moet op papier beantwoord worden.

Mondelinge toetsen (M)

In een gesprek kan je docent je vragen stellen bijvoorbeeld over leerstof of over een boek dat je gelezen hebt. Let op: mondelinge toetsen kunnen meestal niet herkanst worden. Zie daarvoor het PTA van het bewuste vak.

Praktische opdrachten (PO)

Hieronder vallen bijvoorbeeld het maken van een werkstuk, het houden van een interview en een computeropdracht uitvoeren. Niet alleen het eindresultaat wordt beoordeeld, je docent beoordeelt ook hoe je gewerkt hebt. Het cijfer dat je krijgt telt mee. PO's kunnen bij elk vak voorkomen.

Grote praktische opdrachten

Je moet minstens 2 PO's van minimaal 10 uur maken. De grote PO's komen onder andere voor bij het beroepsgerichte programma.

Handelingsopdrachten (HO)

Het gaat er bij een HO om dat je een bepaalde ervaring opdoet. In de 4^e klas wordt LOB als HO meegeteld. Een HO moet minimaal "voldoende" worden afgesloten. Gebeurt dit niet, dan volgt een herkansing.

Digitale toetsen (D)

Zorg ervoor dat je altijd voldoende printtegoed hebt, zodat je de opdrachten die je op de computer maakt kunt printen en inleveren bij je docent.

STUDIEWIJZER

Per vak krijg je van je docent een studiewijzer. Hierin kan je vinden wanneer getoetst wordt en op welke data werkstukken ingeleverd moeten worden.

EXAMENDOSSIER

Je bent vanaf de eerste dag in de 3^e klas aan het werk voor je examen. Je resultaten worden nauwkeurig geregistreerd. Daarom wordt van elke leerling een examendossier bijgehouden. Hierin worden je resultaten bewaard, onder andere de cijfers die je hebt behaald. Verder wordt de beoordeling van de handelingsopdracht hierin opgeslagen.

DE VAKKEN VAN HET EXAMEN

Verplicht voor alle sectoren	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands • Engels • Maatschappijleer • Lichamelijke opvoeding • Kunstvakken 1 		
Sector	Economie	Techniek	Zorg en welzijn
Sectordeel	<ul style="list-style-type: none"> • Economie • Wiskunde 	<ul style="list-style-type: none"> • Nask 1 • Wiskunde 	<ul style="list-style-type: none"> • Biologie • Geschiedenis • Wiskunde
Afdelingsprogramma	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepsgericht programma 	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepsgericht programma 	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepsgericht programma

EXAMENREGLEMENT

Het Andreas College heeft een uitgebreid examenreglement. Hierin staan alle officiële regels over het schoolexamen en het centraal examen. Dit reglement staat op de website. Een aantal belangrijke punten wordt hieronder vermeld.

Ziekte en andere bijzondere omstandigheden

Als je ziek bent of om een andere reden niet aanwezig kunt zijn als een toets wordt gegeven, moeten je ouders/verzorgers dit van tevoren telefonisch melden aan de school. Bij een schoolexamen moet er bovendien binnen 48 uur ook een schriftelijke bevestiging hiervan op school aanwezig zijn.

Inhalen

Indien je door een geldige reden een toets of examen mist, mag je de toets of het examen inhalen. Dit moet binnen twee weken gebeuren en je moet zelf met je docent een afspraak maken om het gemiste werk in te halen.

Inleveren werkstukken

Indien je je zonder geldige reden niet houdt aan afspraken met betrekking tot het op tijd inleveren van werkstukken, boekverslagen e.d. kan er een maatregel genomen worden. Over dit laatste beslist de locatiedirecteur. Als je ziek bent op de uiterste inleverdatum van het werkstuk, moet je dit op de eerstvolgende dag dat je weer op school komt inleveren, ook als je die dag geen les in dat vak hebt. Uiteraard moet het werkstuk door jou zelf zijn gemaakt. Een werkstuk inleveren dat door iemand anders gemaakt is of dat je al voor een vorige opdracht hebt ingeleverd, is niet toegestaan.

Onregelmatigheden

Hiermee wordt bedoeld dat je je niet houdt aan de regels die gelden tijdens het afnemen van een toets. Voorbeelden hiervan zijn: afkijken, praten en een niet goedgekeurde rekenmachine gebruiken.

Er kunnen door de directeur maatregelen worden genomen, zoals:

- je krijgt het cijfer 1 voor de toets of het examen
- je mag verder niet meer meedoen met een of meer toetsen of (school)examens
- een al gemaakte toets of een deel ervan wordt ongeldig verklaard
- je moet een examen opnieuw afleggen

Let op: deze maatregelen kunnen ook genomen worden bij het te laat inleveren van werkstukken en dergelijke.

SLAAG / ZAKREGELING

1. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd is geslaagd;
 - a. Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. Hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald
 - c.
 1. Hij voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige examenvakken een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald.
 2. Voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, waarvan ten minste één 7 of hoger.
 3. Voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel c wordt het eindcijfer van het afdelingsvak of het intrasectorale programma in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg meegerekend als twee eindcijfers.
3. Indien bovendien voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie “goed” of “voldoende” is behaald.
4. Leerling mag geen eindcijfer lager dan een 4 op de eindlijst hebben.
5. Ten slotte moet de leerling een LOB-dossier hebben samengesteld.

CUM LAUDE

Vmbo bb/kb

Voor vmbo bb/kb moet het gemiddelde minimaal 8,0 zijn, berekend op basis van de eindcijfers voor de twee algemene vakken in het sectorprofieldeel en twee keer het cijfer voor het beroepsgerichte vak. Voor de andere vakken die meetellen moet minimaal het eindcijfer 6 zijn gehaald. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.

Covid-19, Corona maatregelen

Bij bijzondere omstandigheden met betrekking tot corona kunnen de volgende maatregelen in werking treden.

- Toetsen samenvoegen of laten vervallen wanneer dezelfde eindtermen in meerdere toetsen worden beoordeeld.
- Nog af te nemen toetsen die betrekking hebben op eindtermen die niet verplicht in het schoolexamen moeten worden getoetst, schrappen.
- Schriftelijke toetsen vervangen door mondelinge toetsen of omgekeerd (waarbij wel dezelfde eindtermen beoordeeld kunnen worden).
- Praktijktoetsen op verschillende momenten afnemen.
- Aantal vragen van de toets beperken.
- Toetsen op een (later) moment plannen.
- Individuele aanpassingen van het PTA voor (langdurig) zieke leerlingen.
- Schriftelijke of mondelingen toetsen kunnen digitaal op afstand afgenomen worden.

Wanneer een of meerdere van bovenstaande maatregelen genomen moeten worden dan worden alle betrokkenen zo snel mogelijk op de hoogte gesteld.

VOORLOPIGE DATA EXAMENS

Schoolexamen 4:

- van 22 tot en met 26 november SE4
- donderdag 9 december uitreiken resultaten SE4
- dinsdag 15 december spreekavond
- woensdag 22 december herkansing SE 4

Schoolexamen 5:

- van 21 maart t/m 25 maart SE5
- donderdag 7 april uitreiken resultaten SE5
- herkansing SE5 13 april

Centraal examen:

- maandag 16 mei t/m woensdag 25 mei: basis- en kaderberoepsgerichte leerweg: centraal digitaal eindexamen
- woensdag 15 juni uitslag van het CE, ophalen voorlopige cijferlijst
- donderdag 16 juni inleveren voorlopige cijferlijst
- vanaf 20 juni herexamens
- vrijdag 1 juli uitslag van de herexamens

BEREKENING VAN DE EINDCIJFERS

berekening van de eindcijfers in de BASIS- en KADERBEROEPSGERICHTE leerweg			
	schoolexamen	digitaal eindexamen	centraal schriftelijk en praktisch examen
algemene vakken	1/2	1/2	--
maatschappijleer	1	--	--
beroepsgericht programma	1/2	--	1/2

De opbouw van het eindcijfer voor het profielvak in schema:

Het cijfer behaald voor het cspe telt één keer mee in het berekenen van het gemiddeld over de centrale examens.
Dit gemiddelde moet te minste een 5.5 zijn.

BIJZONDERHEDEN MET BETREKKING TOT EEN AANTAL VAKKEN

lichamelijke opvoeding (lo)

Voor dit vak is er alleen een schoolexamen. Je moet minstens als beoordeling "voldoende" krijgen. Mocht je niet aan de lessen kunnen deelnemen door ziekte of een handicap, dan krijg je van de docent een vervangende opdracht. Je moet dan een werkstuk maken over een onderwerp dat met sport te maken heeft. Ook dit werkstuk moet als "voldoende" worden beoordeeld. **Met een onvoldoende voor het vak lo is het behalen van een diploma bij voorbaat uitgesloten.** De afsluiting van dit vak vindt plaats na periode 4 in klas 4.

De opbouw van het combinatiecijfer keuzevakken in een schema:

kunsvakken 1(kv 1)

Bij dit vak moeten 6 opdrachten worden gedaan, waaraan de volgende eisen gesteld worden: er moet onderzoek worden gedaan, er moet zelfstandig worden gewerkt en er moet een digitale verwerking plaatsvinden. In klas 2 wordt hiermee begonnen bij het vak kunst en cultuur. De beoordeling moet minstens "voldoende" zijn. Als dit aan het eind van klas 3 niet het geval is, moeten 1 of meer onderdelen herkanst worden. **Met een onvoldoende voor het vak KV1 is het behalen van het diploma bij voorbaat uitgesloten.** De afsluiting van dit vak vindt plaats aan het eind van klas 3.

maatschappijleer (ma)

Voor dit vak wordt alleen een schoolexamen afgenomen. Er is dus geen CE voor dit vak. Het eindcijfer telt wel volwaardig mee in de slaag/zakregeling. Als na periode 5 blijkt dat het gemiddelde cijfer voor dit vak lager dan 6 is, zal een herkansing gedaan moeten worden.

handelingsopdracht (ho)

LOB wordt op onze school gezien als een handelingsopdracht (ho).

De beoordeling moet minstens "voldoende" zijn. Is dit niet gelukt, dan volgt een herkansing.

De stage

De invulling van de stage vindt plaats binnen het beroepsgerichte programma. In het 4^e leerjaar wordt gewerkt met een lintstage of een tweeweekse stage binnen een bedrijf of een instelling. Je krijgt een beoordeling voor de stage zelf en voor het stagewerkboek dat je moet maken.

REGELS OMTRENT DE GANG VAN ZAKEN TIJDENS EXAMENS

01. De opgaven voor de examens blijven geheim tot het moment van afname.
02. De kandidaten ontvangen twee weken voor aanvang van een examen een rooster.
03. Examenkandidaten zijn 10 minuten voor het begin van het examen aanwezig.
04. In de examenzalen zijn mobiele telefoons, i-pods, i-pads en vergelijkbare apparatuur niet toegestaan, ook jassen en petten mogen niet worden meegenomen de examenruimte in; tassen dienen bij de ingang van de zaal geplaatst te worden, etuis en flesjes water moeten naast de tafel op de grond liggen.
05. Een kandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
06. Van elke schriftelijk examen wordt een proces-verbaal opgemaakt.
07. Als hulpmiddelen (bijvoorbeeld woordenboeken) zijn toegestaan, wordt dit op het rooster vermeld.
08. Kandidaten moeten met een pen schrijven en mogen geen correctielak gebruiken.
09. Kandidaten mogen de examenzaal niet tussendoor verlaten, tenzij er sprake is van onwel worden, de kandidaat verlaat de zaal dan onder begeleiding van een van de toezichthouders.
10. Als een kandidaat na afloop van het examen de examenzaal verlaten heeft, mag hij niet meer terugkeren.
11. Kandidaten mogen geen papieren uit de examenzaal meenemen.
12. Tijdens examens mogen kandidaten geen contact met elkaar hebben, dit geldt ook bij het CSPE (praktijkexamen) als kandidaten met hetzelfde werk bezig zijn.
13. Bij de digitale examens van de algemene vakken zorgt de school voor rekenmachines, pennen, kladpapier; de kandidaten zorgen zelf voor oortjes.
14. Kandidaten die met een geldige reden een digitaal eindexamen missen, halen dit examen zo spoedig mogelijk in.

PTA Nederlands Leerweg: kader					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	Schrijfvaardigheid K2, K7	Je schrijft een informatieve, overtuigende, opiniërende of activerende tekst. Bestudeer de theorie van : Schrijven 1 t/m 5	Schriftelijk, 50 minuten, schr	nee	1
	Repetitie H2 (lezen, woordenschat, spelling, grammatica, formuleren) K2, K3, K6, K7	Bestudeer van hoofdstuk 2 de theorie en opdrachten van: - Lezen - Woordenschat - Taalverzorging	Schriftelijk, 50 minuten, reph2	ja	1
	SE - Mondeling Fictiedossier K2, K5, K8	Je bereidt een gesprek voor n.a.v. je fictiedossier. Het fictiedossier bevat 4 verslagen.	Mondeling, 200 minuten, SE4	Volgens examenregle ment	2
	Toets spelling K3	Bestudeer van hoofdstuk 1 t/m 5 de theorie en opdrachten van spelling.	Schriftelijk, 50 minuten, spell	ja	1
	Presentatie K1, K2, K4, K5	Je maakt en geeft een presentatie waarbij je toekomstige opleiding centraal staat.	Presentatie, 500 minuten, pres	nee	1
	SE - Leesvaardigheid K3, K6	Bestudeer alle theorie van lezen hoofdstuk 1 t/m 5	Schriftelijk, 75 minuten, SE5	Volgens examenregle ment	2
	Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (<code> x <weging>)/ <weging totaal> = cijfer SE keuzevak				

PTA Engels 4 Leerweg: Kader					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	K3, Leervaardigheden in MVT De kandidaat kan woorden uit de woordenlijsten van file 'Yearbook' vertalen en kan de genoemde grammatica toepassen.	Repetitie vocabulaire en grammatica van MiW Yearbook Bestuderen: Wordlist A, B en C, the past continuous, past simple en present perfect	S, 50min, REP4	Nee	1
	K5, Luistervaardigheid De kandidaat kan omgaan met meerkeuzevragen, afleiders herkennen	Luistervaardigheidstoets Listening 2 Bestuderen: Part A	S, 50 min, LIS2	Nee	1
	K5, Luistervaardigheid De kandidaat kan omgaan met meerkeuzevragen, afleiders herkennen, keywords herkennen, hoofd- en bijzaken onderscheiden, emoties in gesproken taal herkennen en positief/negatief gesproken taalgebruik herkennen.	Schoolexamen 4 Luistervaardigheid 2 Bestuderen: Leerstof van Listening 2, Part A, B, C en D	S, 75 min, SE4	Volgens examenreglement	2
	K3, Leervaardigheden in MVT De kandidaat kan woorden uit de woordenlijsten van file 'Olympics' vertalen en kan de genoemde grammatica toepassen.	Repetitie vocabulaire en grammatica van Olympics Bestuderen: Wordlist A, B en C, Regular/irregular verbs, could/would/should	S, 50min, REP5	Nee	1
	K6, Spreekvaardigheid	Spreekvaardigheid	M, 15 min, SOS	Nee	1

	De kandidaat kan een tekst voorlezen, reageren op gepaste wijze, een proces beschrijven en een mondelinge toelichting geven op het gemaakte werkstuk in klas 3.	Bestuderen: Werkstuk klas 3 - Vertellen over jezelf - Reageren op zaken uit de actualiteiten			
	K3, Leervaardigheden in MVT K4, Leesvaardigheid De kandidaat beheerst de leesvaardigheden zoals beschreven in Reading 2, en kan deze toepassen om het schoolexamen op niveau te kunnen maken.	Schoolexamen 5 Leesvaardigheid Bestuderen: alle leerstof van Reading 2	S, 75 min, SE5	Volgens examenreglement	2
Berekening eindcijfer SE (Behaalde cijfers*weging)/totaal weging					

PTA Wiskunde Leerweg: KBL

Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetscode, toetsvorm en toetsduur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	K/4 Algebraïsche verbanden K/5 Rekenen, meten en schatten K/7 Informatieverwerking, statistiek	H1: Grafieken en vergelijkingen + H2: Maten omrekenen + H3: Informatieverwerking en Statistiek + H4: Machtsverbanden - Theorie beheersen - Oefenen met opdrachten uit methode	SE-4, digitaal/schriftelijk, 75 m	ja	8
	K/3 Leervaardigheden wiskunde K/4 Algebraïsche verbanden K/5 Rekenen, meten en schatten K/6 Meetkunde	H5: Rekenen + H6: Goniometrie + H7: Exponentiële functies + H8: Ruimtmeetkunde - Theorie beheersen - Oefenen met opdrachten uit methode H1: Grafieken en vergelijkingen + H2: Maten omrekenen + H4: Machtsverbanden - Herhalen	SE-5, digitaal/schriftelijk, 75 m	ja	5
	K/8 Geïntegreerde Wisk. Activiteit	GWA-werkstuk	digitaal/schriftelijk	nee	3
		Stof voor Centraal Eindexamen CE			
	K/3 Leervaardigheden wiskunde K/4 Algebraïsche verbanden K/5 Rekenen, meten en schatten K/6 Meetkunde	H1 t/m H8 behalve H3 - Theorie beheersen - Oefenen met opdrachten uit methode	CE	ja	

Voor omschrijving/inhoud van de K/nummers zie

https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-wiskunde-vmbo-2022/2022/f=/wiskunde_vmbo_2022_versie_2.pdf

PTA Maatschappijleer Leerweg: Kader					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	K3/K6 De kandidaat kan: Beschrijven welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen. Een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.	H10 Politieke interesse van burgers	Praktische opdracht bestaande uit toepassingsvragen.	Nee	1
	K3/K6 De kandidaat kan: Beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek. Een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.	H11 Politieke partijen	Praktische opdracht bestaande uit toepassingsvragen.	Nee	1
	K5 De kandidaat kan: Met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden. Maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid noemen.	H12 Rijk en arm	Praktische opdracht bestaande uit toepassingsvragen	Nee	1
		H10 Politieke interesse van burgers H11 Politieke partijen H12 Rijk en arm	Digitale toets begrippen + kennisvragen H10/11/H12 (50min)	Ja	3
Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (<code> x <weging>))/ <weging totaal> = cijfer SE keuzevak					

PTA Lichamelijke opvoeding Leerweg: basis / kader / gemengde leerweg					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, - duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 3/4	Basisvaardigheden leervaardigheden: Gedrag	LO1/K/2 basisvaardigheden LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding: Ik behandel mijn docent met respect Ik behandel mijn klasgenoten met respect Ik ben corrigeerbaar	Praktijk	Nee	2
	Basisvaardigheden leervaardigheden: Inzet	LO1/K/2 basisvaardigheden LO1/K/3 leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding: Ik heb altijd mijn sportkleding en schoenen aan. Ik hou mij aan de opgegeven opdracht. Ik neem initiatief en ben hulpvaardig.	Praktijk	Nee	2
	Basisvaardigheden leervaardigheden: Theorie In de les wordt het leren reflecteren op het leer-en werkproces behandeld. Leren uitvoeren	LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken Lesvoorbereidingsformulier 5.1 Een leer-en/werkplanning maken 2.3 Informatie in verschillende gegevensbestanden opzoeken selecteren verzamelen en ordenen. 2.6 Doelmatig en veilig omgaan met materialen, gereedschappen en apparatuur.	Theorie/ praktijk	Ja	1
	In de lessen worden de volgende motorische kerndoelen beoordeeld* of behandeld middels een bewegingsdossier:	LO1/K/4 spel: volleybal /flagfootball/ badminton /softbal LO1/K/5 turnen: steunspringen LO1/K/6 bewegen op muziek: choreografie/conditioneel LO1/K/7 atletiek: hoogspringen LO1/K/8 zelfverdediging stoeispelen / trefspelen LO1/K/9 actuele bewegingsactiviteiten: crossfit / obstakelrun	Praktijk	Nee	2

Geblesseerd/afwezig per periode

Geblesseerd/afwezig	<6	6	8	10
Afwezig/geblesseerd	Meer dan 3	3	2	0
Vervangende opdracht	5,5	5,5	5,5	5,5
• Geblesseerd maar inzetbaar (coach/scheidsrechter)	• Onvoldoende	• Voldoende à 6	• Ruimvoldoende à 6, 5	Goed à 7

Geblesseerd/afwezig per periode

Geblesseerd/afwezig	<6	6	8	10
Afwezig/geblesseerd	Meer dan 3	3	2	0
Vervangende opdracht	5,5	5,5	5,5	5,5
Geblesseerd maar inzetbaar (coach/scheidsrechter)	Onvoldoende	Voldoende à 6	Ruimvoldoende à 6, 5	Goed à 7

De vervangende opdracht moet dezelfde periode worden ingeleverd en kan maximaal met een 5,5 worden beoordeeld. Een leerling krijgt een vervangende opdracht wanneer:

Hij/zij er is uitgestuurd (vervangende vraagopdracht reflectie gedrag).

Een leerling 3 lessen heeft gemist (vervangende vraagopdracht sport).

Wanneer een leerling een vakoverstijgend thema of een kerndoel heeft gemist, maakt de leerling een vervangende opdracht die voldoende moet worden afgerond.

*Dikgedrukt wordt tevens beoordeeld, cijfer komt terug in SOM

PTA economie klas 4 Leerweg: KB

Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	EC/K/5A Arbeid en productie De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag.	H1 Werken voor de winst	Theorie / 50 min. / ECH1	nee	1
	EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/winkelier, en kan voorbeelden geven van beroepen/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.	H2 Werk en bedrijf	Theorie / 50 min. / ECH2	nee	1
		H3 Werkloos	Theorie / 50 min. / ECH3	nee	1
	EC/K/5A Arbeid en productie Arbeid en bedrijfsleven	EC/K/5B Schoolexamen H1, H2, H3	Theorie / 100 min. / ECSE4	ja	3

PTA Economie klas 4 Leerweg: KB					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	EC/K/6 Overheid en bestuur De leerling heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	H4 Nederland in de wereld	Theorie / 50 min. / ECH4	nee	1
	EC/K/7 Internationale ontwikkelingen De leerling heeft inzicht in internationale economische betrekkingen	H5 De wereld om je heen	Theorie / 50 min. / ECH5	nee	1
	EC/K/3 EC/K/4 EC/K/5 EC/K/7	H6 Examen voorbereiding Consumptie Arbeid en productie Internationale ontwikkelingen	CSE		
	EC/K/6 Overheid en bestuur	Schoolexamen H4, H5	Theorie / 100 min. / ECSE5	ja	3

PTA LOB Leerweg: 4 Basis			
<i>Periode</i>	<i>stofomschrijving</i>	<i>exameneenheid</i>	<i>verificatie</i>
<i>Leerjaar 4</i>	Bezoek opleidingsmarkt Hooglandse kerk	K1	In LOB-dossier
	Bezoek voorlichtingsavond Leiden	K1	In LOB-dossier
	Mentorgesprekken over vervogopleidingen	K1	In LOB-dossier
	Stage	K1 t/m K8	In LOB-dossier/pta Nederlands
	Bezoek oriëntatiedagen	K1	In LOB-dossier
	Bezoek open dagen	K1	In LOB-dossier
	Vorbereiding aanmelding en intake	K1	In LOB-dossier

Keuzevakken

PTA Marketing Leerweg: 4 b/k					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetscode, toetsvorm en toetsduur	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	K/EO/1.1 Deeltaak: het beoordelen van een bestaande retailformule	Aan de hand van de marketinginstrumenten een retailformule beoordelen op het gebied van doelgroep, assortiment en marktpositie a. een bijdrage leveren aan het opstellen van een marktonderzoek b. het marktonderzoek uitvoeren c. de onderzoeksresultaten verwerken d. conclusies trekken	Verslag / 200 minuten / MAR1	ja	2
	K/EO/1.2 Deeltaak: het verbeteren van een bestaande retailformule	Aan de hand van de marketinginstrumenten verbetervoorstellen formuleren naar aanleiding van onderzoeksresultaten. Deze voorstellen presenteren en onderbouwen met een motivatie betreft de adviezen voor de : - doelgroep - assortiment - marktpositie	Presentatie / Verslag / 200 minuten MAR2	ja	2
	K/EO/1.1 Deeltaak: het beoordelen van een bestaande retailformule K/EO/1.2 Deeltaak: het verbeteren van een bestaande retailformule	De kandidaat maakt een diapresentatie over een bedrijf(bij voorkeur zijn stagebedrijf) en presenteert een verbeterplan. De presentatie bestaat uit: - omschrijving stagebedrijf - marketingmix stagebedrijf - Concurrentieonderzoek - Verbeterplan marketing	Presentatie / 200 minuten / MAR3	ja	2

PTA Presentatie en styling Leerweg: BB / KB / GL					
Leerjaar	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, - duur (en evt. toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	K/EO/7.1 Deeltaak: presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren.	Leerling past de geleerd lesstof toe in een artikelpresentatie. Maakt hiervan een verslag met een schets en foto's en argumentatie voor de gekozen compositie.	Verslag / 200 min. / PS1	ja	2
	K/EO/7.1 Deeltaak: presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren	Leerling ontwerpt een folder/catalogus met zelf ontworpen logo en de juiste huisstijl.	Verslag / 200 min. / PS2	ja	2
	K/EO/7.1 Deeltaak: presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren.	Leerling maakt een commercial voor een bestaand bedrijf.	Doorlopende presentatie of video / 200 min. / PS3	ja	2
	K/EO/7.1 Deeltaak: presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren.	Leerling presenteert zijn portfolio en vertelt de opbrengst van o.a. bovenstaande opdrachten.	Presentatie/ 10 min. / PS4	nee	2

PTA Webshop Leerweg: BB / KB / GL					
Periode	Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, - duur (en evt. toetscode)	Herkansing ja/nee?	Weging
Leerjaar 4	K/EO/6.1 Deeltaak: een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden, rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie.	Leerling past de geleerde lesstof toe in een zelfgemaakt logo voor zijn webshop	Praktijk / 100 min. / WEB1	ja	2
	K/EO/6.1 Deeltaak: via internet en sociale media goederen of diensten verkopen (eventueel in een gesimuleerde omgeving).	Leerling past de geleerde lesstof toe in een fotoserie van producten voor zijn webshop	Praktijk / 200 min. / WEB2	ja	2
	K/EO/6.2 Deeltaak: via internet en sociale media goederen of diensten verkopen (eventueel in een gesimuleerde omgeving)	Leerling maakt promotiemateriaal voor zijn webshop	Praktijk / 200 min. / WEB3	ja	2
	K/EO/6 webshop Taak: een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden, rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie	Leerling houdt een presentatie over zijn ontwikkelde webshop.	Presentatie / 10 min. / WEB4	ja	2